

הסינאטורים באטלנטה. הלה הבטיח לעת-נאי כי אם יפסיק לכתוב בעניין זה במשך כמה חודשים, ישיפע בכוח אישיותו על אי האוניברסיטאות לשנות את ההוראה.

ז'ול לא קיבל את ההצעה, סירסם את פרטיה בעתון המחרת, תחת הכותרת: "הצעה מבישה להסכם סודי". הסינאטור הכחיש את כל הפרשה, טען כי לא נתקיימה כל פגישה בינו לבין ז'ול רוזנברג.

אך מזכירתו של הסינאטור, התפטרה מתפקידה, קבלה משרה בעתון במשכורת גבוהה יותר, העידה כי אכן נתקיימה פגישה כזאת.

ארצות-הכרית

נצחון אקדמי

הכניסה לאוניברסיטאות המשובחות במדינת המדינות של דרום ארצות הברית, אינה בין הדברים הקלים ליהודים. חלק גדול מהאוניברסיטאות נהג להשיב לבקשה של הסטודנט בשם "כהן", "רוזנברג" או שם דומה, את התשובה השגרתית: "כל המקומות לי שנת הלימודים הבאה כבר תפושם." כמו כן, שאילו היה שם המבקש מאקדורמיק, הייתה התשובה אחרת.

קום השני באליפות אחרי ברית המועצות החוקה. הם לא היו רחוקים מהמציאות. יש ראל ערכה בליץ תוקפני על ארבע קבוצות שנחשבו לחזקות ממנה. ניצחה אותן, גותר להתמודד עוד עם צרפת, רוסיה והונגריה. **כאצבעות הירד.** תושבי ישראל, שחלו משך שבוע בקדחת הכדורסל, היו חסרי סבלנות, סובכו את כפתור מקלט הרדיו ללא הרף, ניסו לודא את התוצאות עוד בטרעות המוקדמות של השבת שעברה.

המהלומה באה כקטיעת אבר מן הגוף. צריפת ניצחה את ישראל, המעיטה בכך את סיכוייה לתפוס את המקום השני. שתי הגולות הנוספות, שבאו בהלם מידי רוסיה והונגריה, נבלעו גם הן בזומיה. התגובה הייתה כללית: "חבל".

היה סיוס המצבים, לאחר שרשרת הניצחונות המפתיעים. הציבור, שבלע בשמחה כל נצחון ונצחון, התאכזב. הוא היה עייף ממפלחות שבאו על המדינה בכל שטחי חיייה. הנצחונות במוסקבה הפיגו את האויר היחוס, סילקו את כאב הראש היומיומי. חובב הספורט הישראלי ידע היטב את המצב. הוא ידע מה קשה היה המאמץ שנעשה ועד כמה קל להיות משקף מן הצד, הממריץ את קבר צתו מבלי להתחשב בכמות האויר שגותרה בריאות שחקניה.

לרא תשומת לב. אכן, חובב הספורט הישראלי היה היחיד שהיה מסוגל להעריך את הנצחון הגדול. כי כאשר עשה את היחשבון של מפלות ונצחונות נוכח כי מפלות הספורט הישראלי מלאו ספר עבה, את הנצחונות אפשר היה למנות על אצבעות הידים. וגם נצחונות אלה, אם כי היו מזהירים כשלעצמם, לא עוררו כמעט כל תשומת לב בקנה מדה עולמי, בניגוד למבצעים במוסקבה.

כדורגל:
● בית"ר ניצחה את היידוק מיוגוסלביה 1944.
● מכבי ניצח את מאלמו השבדית 1952.
● ישראל ניצחה את טורקיה 1951.

שח-מט:
● יוסף פורת ניצח את האלוף הרוסי פבל קרס 1939.
● משה צירניאק יצא בתיקו עם קרס 1952.

דוד טבק ניצח בריצות המוקדמות ל-100 ו-200 מטר בהלסינקי 1952. אלה, למעשה, בצרופן עוד כמה הצלחות פחותות ערות, חתמו את הרשימה הקצרה של נצחונות.

יותר ממשבר. בארצות העולם מקבליהם את המצב הקשה בתרועות, בתזמורות ובתהלוכות רחובות. קבוצת הכדורסל הישראלית, שתתקבל הי

נבחרות מחוזקות. העיכוב היחיד לפני הנסיעה היה: דרגת הנמוכה ביחס. הפתרון בא בפעולת בזק: הענקת דרגת ייצוג של סגן לשאלתיאל.

הישראלים נוצחו בהפרש של אחד על ידי נבחרת הצבא הצרפתי, שתוקה בכמה שח קני הנבחרת הלאומית. ההפסד לא הפתיע איש. להיפך, שאלתיאל ואו כמה פרשני ספורט צרפתיים מפורסמים, היה מרוצה. הוא עמל וטרח הרבה, שאף, ככל האדם, לקבל את התמורה.

אולם האכזבה לא אחרה לבוא. הספורט הישראלי המשיך להתקיים במציאות הקרדרת המאפיינת לו זה עשרות בשנים. הריב הכמעט-נצחי בין הפועל ומכבי לא השאיר מקום לכל מחשבה צלולה בראשי העסקנים, הם לא היו מוכנים לוותר על החשבונות הפוליטיים הקטנוניים. גם בתוככי האגודות עצמן ניטש מאבק סמוי, ויעקב, לכששוחחר מהצבא. מצא את עצמו דוחק לפינה נוחת. **סיבה אישית.** משך השנה האחרונה נטש כמעט כללי את פעילותו הספורטאית, הסתפק באימון קבוצת בוגרים אחת, בעוד שרוויץ המשיך להדריך את קבוצה הראשונה של מכבי תל-אביב.

כאשר הוחלט, השנה, להשתתף באליפות אירופה במוסקבה, עמדה מלכתחילה בעית המאמן בראש הרשימה. השאלה לא היתה פשוטה כל עיקר. הפועל הוכיח בגרות ראויה לשבח. הסכים למאמן איש מכבי.

אולם דווקא כאן הגיעה השאלה לנקודת קפאון. רוויץ או שאלתיאל?

היתה זו שאלה עדינה ביותר: רוויץ היה החותיק, המקובל, האיש שהוביל את מכבי לנצחונות מזהירים באירופה, העלה את היקבוצה לרמה נאותה.

שאלתיאל היה, מאידך, כוח מנהלתי רציני. תכונות הרבה ברגעים מכריעים, יכולתו בהצבת שחקנים וניהול מוכשר של המשחק היוו יתרונות מכריעים על פני רוויץ, שהיה ללא ספק מאמן טוב ממנו, אך לקה בניהול המשחק, שהוא פרט ראשון במעלה.

רוויץ ויתר. לא משום שנכנע לשיקולים. הוא היה בטוח בנטיעתו כיוון שנעזר על ידי כל הגורמים במרכז המכבי, לרבות שמי עזן כספי רב ההשפעה. הסיבה הייתה אישית גרידא; אשתו עמדה ללדת ורוויץ רצה להיות בקרבתה.

שאלתיאל נסע למוסקבה. הוא לא היה היגורם הישרי הממשי לנצחונות המפתיעים שם. אולם הגורל המקרי הועיד לו, מבלי שייתכונן לכך, את המקום הראשון בין מאמני ניהול השבוע יעקב למציאות הישראית. לית, מובטח לו, לבד מהברכות הרבות, מקום פטוח כמאמן נבחרת הכדורסל הלאומית, ליפחות למשך שנים אחדות.

יעקב שאלתיאל ונאמן הולמן קורס אמון גופני קשה

למחרת בא עלם בשם דב רוזנבלום אל העתונאי, הראה לו מכתב תשובה לפנייתו לאוניברסיטת אלטונה, התשובה: "עליך להתיקשר עם המזכירות בקשר לקבלתך לשנת הלימודים הבאה."

אינדוניה

דרוש רב וחזן

כשהגיע שליח המגבית היהודית לקהילת סורביה, באינדונזיה, התפלא כשמצא שם יהודים בעלי שם אינדונזי מובהק מתפללים בבית כנסת שקירותיו מקושטים בתמונות של הרצל, ויצמן ובן-גוריון. סיבת השם האינדונזי נתבררה לו עד מהרה, כשסיפרו לו מנהיגי הקהילה המקומית בת 330 תושבים, שרבים מהם קהילתי ראו עצמם לאומנים אינדונזים, וכאשר זכתה אינדונזיה לעצמאות, בשנת 1949, שינו את שמותיהם. הסתבר שדבר זה היה אוסיני לא רק בישראל, כי אם בכל מדינת משתחררת.

יהודי אינדונזיה, עוסקים בעיקר במסחר ובייצור זכוכיות למשקפיים. הם מדברים בשפות רבות, ערבית ואנגלית בבית ובמספר ובחברה — הולנדית. המשרתים מדברים ספרותית.

מצבם הכלכלי המצוי, גרם לכך שציונותם התבטאה בעיקר בכוננותם לתרום כספים לזמגביות. כוונה לעלות לארץ לא היתה להם. דאגתם האחת: חוסר רב או חזן, לשמש את הצרכים הדתיים של בני הקהילה, הצמיאם לדבר אלוהים.

קבע שליח המגבית: לפי המשכורת שהקהילה מוכנה לשלם, יש לשער שמודעה בעיתונות הישראלית תביא להם מבחר גדול של רבנים וחזנים שיהיו מוכנים לעזוב את ארץ הקודש, לנסוע לאינדונזיה הרחוקה כדי להרביץ תורה באינדונזים הפטריטיים בני דת-משה.

היתה זו בעייה רצינית בשביל המספר הרב של יהודים בעלי יכולת, (במלים אחרות — בעלי הון) שחלום חייהם, היה בין השאר, להעניק לבניהם ולבנותיהם האהובים את היתואר הנכסף, שהוא מפתח לקריירה רצינית כלשהי.

עד כה נפתרה בעיית מקומות הלימוד לזסטודנטים יהודים בדרך פשוטה: הכושים והיהודים, ובכמה מקרים גם הקתולים, הצטרפו יחד באותה מדינה, יסדו אוניברסיטה מיוחדת למיעוטים. הגדולה והמפורסמת בין אוניברסיטאות אלה: זו על שם ברנדיס.

המרד

אולם 250 אלף היהודים במדינת ג'ורג'יה לא קיבלו את הפתרון הקל הזה, החליטו להלחם על זכותם להתקבל לאוניברסיטאות הכלליות. הם פנו לבית הדין לערעורים של המדינה, ביקשו פסק דין הצהרתי שיקבע את זכותם זו.

בית הדין באטלנטה, בירת המדינה, קבע כי אין שום חוק המתייב אוניברסיטה פריטית להיענות לבקשה מסטודנט לקבלו ללימודים. "הנהלת המוסד רשאית לסרב, ללא מתן כל נימוקים," ציינו השופטים הדרומיים, שהיו תמימי דעים עם "דיניות האוניברסיטאות."

האסכם סודי. אולם ז'ול רוזנברג, כתב האטלנטה ניגד לא שטק על שמריה, פתח במסע הסבית בעתונות. איים על חוגים ריאקציוניים כי יביא את הדברים לעתונות הלאומית בניו-יורק. הסינאטורים של מדינת ג'ורג'יה ששמעו על הדבר, נודעו. בלאו הכי היה למדינות הדרום שם רע בניו-יורק, בחושנגטון ובמדינות הצפון. הדרום כונה תמיד בשמות גנאי כ"מפגרי", "רקוב" ו"רודף מיעוטים". הסינאטורים לא תפצו כי עוד יורע שמם. ביום אחד נקרא רוזנברג למשרדו של אחד

נבחרת הכדורסל הישראלית במוסקבה. ההפסד לא הפתיע איש.

כמעט מדליית כסף

כאשר חולקו השבוע לעיני 60 אלף צופים, באיצטד המוסקבאי דינאמו, מדליות זהב כסף וארד לשלוש הנבחרות הראשונות באליפות אירופה בכדורסל, עמדו 13 בחורים שחומים, בעלי גופיות כחולות ומכנסים לבנים, ללא נוצה. השקיפו לעבר לוח התוצאות. היה זה רגע דרמטי לגבי הנבחרת האלמונית, שהוללה כנסציה עולמית בטפסה במעלה הסולם, כהניעה קבוצות אירופיות תוקות בשלב הגמר.

עוד לפני ימים ספורים הביעו פרשני חזן את דעתם כי ישראל עלולה לתפוס את המ